

ДОКТРИНА ЊУ ЕЈЦА (" New age")

Покрет „Ново доба" (Њу ејџ), једни сматрају новом религијом, а други - новим схватањем живота или системом вредности.

Њу ејџ је комплексна појава и покушај реактуелизације древних духовних традиција који одговара духовном сензибилитету Запада.

Дакле на религијско-философском плану овај покрет не проповеда ништа ново. Ново у њему је међутим, меркантилни метод понуде свих постојећих духовних и парадуховних садржаја, који привлачи „потрошаче" најразличитијих интересовања у којем свако може да пронађе нешто интересантно или корисно.

Корен идеја Њу ејца, протеже се кроз стара езотеријска и херметичка друштва и (нео)гностичке покрете, посебно теозофију¹ и антропозофију².

Прве прокламације покрета датирају од краја XIX века, а велики талас интересовања за идеје Њу ејца, наилази од 60-их година XX века у САД .

Идеје, које је ширио овај покрет, почеле су да привлаче оне који су, с једне стране, били разочарани у „застареле" хришћанске истине, а са друге незадовољни површним материјализмом „секуларног хуманизма".

Овај покрет никада није показивао тежњу да постане монолитан и организован. Напротив, он се испољавао кроз разгранату мрежу самосталних група и појединаца, који су делиле различита интересовања за онострано.

- Доктрина Њу ејца -

-гностицизам или „Бити као бог - је један од постулата Њу ејца: „човек се спасава спознајом (*гносис*), не вером или божанском милошћу“. Њу ејџ учење почива на премиси да је свако од нас у бити једно с Богом и тако реafirмише гностички „канон“ о самоспасењу. Гноза, појединца претвара у мајстора техника којима може постићи све што пожели, укључујући и саму бесмртност, а богоугодна отвореност за дарове који зависи од милости божје постаје излишна.

-обраћање богу једнако је могуће: како кроз молитву, тако и дисциплином и техникама јоге, медитације и самоостварења. Дакле *свако на свој начин може себи бога пронаћи и који год хоће ритуал проводити.*

¹ Теозофија-(грч.Theos-sofiја, Бог+мудрост=„божанска мудрост“) није (као нпр. Хришћанство) од Бога „објављена“ религија, него, по теозофима, древна мудрост која је настала као резултат истраживања просветљених мислиоца и видовњака“. Теозофија је гностички синкретизам састављен из хиндуизма, будизма и хришћанства. Оснивач Хелена Блавацка 1875. Објављују да су све религије добре за своје време, али истовремено и несавршене. Верују да се иза свих религијских облика скрива „божанска мудрост“ која представља основу за уједињење свих религија. Посебно верују у тзв. „светске учитеље“ који се (ре)инкарнирају и који су постојали у свим временима људе који су досезали еволутивна „савршенства“, са способностима која их чине „свесним сарадницима божанстава“, да би свету објавили божанску мудрост.

² Антропозофско друштво основао 1913. Рудолф Штајнер (1861-1925). Антропозофија: такође пропaгира еволуционизам. Верује се да човек до натчовештва може да стигне употребом разних окултних техника визуализације, призивања духова, астралних путовања, итд. Медитацијом се открива стаза познања. Штајнер је негирао човеков пад у грех по опису Библије, својим тумачењем да је човек пао кад је изгубио "познање виших светова". Свако може да се кроз низ инкарнација, селећи се из тела у тело, "враћа блаженству". Штајнер тврди да је "Христ" нешто што се достиже на мистички начин, да Еванђеља могу разумети само "иницирани", јер је реч о једној врсти тајне недоступне непосвећенима. Исус је стога само највећа мера савршенства до које може доћи "иницирани човек". Уместо другог Христовог Доласка, антропозофија говори о доласку Сунчаног Бића. Он је такође "Христ", само друге форме ("Христесенција")

- покрет окупља „просветљене“, „ослобођене“ и „супериорне“ људе неvezане оковима расе, религије или класе; он је космополитски, а његови су припадници повезани смислом припадништва истој суштини

- кредо “Њу ејца је: „*Нећемо више богове из друге руке*“, а многи га „виде“ као „*уради сам*“ духовност.

-*екстатичко осећање бога, усхићеност, еуфорија, транс, јесу мерила правверности... уверење да је човек сам по себи божански*

-доба Водолије је централни догађај Њу ејца – Доба трансформације планете Земље и човека.

-*нема хијерархије међу религијама, свака на свој начин открива истину*

-*религијски релативизам* Њу ејца подразумева свођење свих религиозних искустава на исти ниво или придавање исте вредности, тако је и сваки религиозни покрет „легитиман“

Њу ејц доктрина не подразумева јерес он конзумира све религиозности.

-*није битна ни истинитост религиозног, него њена корисност* ка појединцу. Ако је корисна онда се може сматрати и истинитом; прихватљиво је током живота, по принципу корисности прелазити из једне у другу религију.³

-*одговорност следбеника није у одсуству врлине (греху), већ у одсуству овладаних техника (нераду на себи)...*

-*Њу ејц је супермаркет алтернативних духовности*⁴; свеприсутан је, како просторно, тако и по областима друштвеног живота (култура, здравство, политика, просвета...)

- у свеопштем плурализму, овај покрет не одбацује отворено Христа и Јеванђеље него се само труди да га „допуни“ свежим идејама.

- *научна медицина се оспорава као неефикасна*. Покрет пропагира савремене *холистичке идеје с традиционалним методама лечења*⁵. Основна идеја је та да треба лечити целог човека, а не само један од његових органа.

„Ново доба“ *предлаже и јогинске вежбе дисања, методе развијања осећања самопоуздања, откривања унутрашњег потенцијала и набоја биоенергије, астролошка предсказања, и лекције гатања помоћу карата.*

- за оне са *мистичким склоностима*, *предлаже се широк избор духовних стаза, као нпр. медитација (у индијском схватању ове речи), спиритизам, општење посредством медијума (channeling), вежбе јоге, астрална путовања...*

- из источњачке филозофије овај покрет је преузео *веру у постојање невидљиве активне енергије* унутар и изван људског организма, која се назива „џи“ (Кина), „ки“ (Јапан) или „прана“ (Индија).

-асимилован је читав низ *концепција из парапсихологије, уфологије, антропософије, розенкројцерства, астрологије и психоанализе.*

-популарно је и веровање у НЛО, у тајни живот биљака и мистично значење бројева (што потиче из кабале).

-у холистичким центрима, широм света, спроводе се сеансе у којима

³ Њу Ејц неко оловљава као „такси“ религија: нису важни марка и возач, важно је да возе где треба, тако да се може преседати из једне у другу религију

⁴ У филозофији „Новог доба“, прегршт је (често неповезаних), идеја и феномена. Овде су обухваћени смрт и рођење, медијуми и исцелитељи, паранормално и метафизичко, стварност и илузија, Свето Писмо и легенде, прошли животи и будуће инкарнације. Овде се могу сусрести и обичан пантеизам, и карма, и сеоба душа, и сав комплекс окултне мистике - све помало прерађено и прилагођено савременом „потрошачу“.

⁵ Холизам је учење о свејединству космоса, живог света и човека, засновано на хиндуистичком погледу на свет, по коме је све еманација божанства..

учесници падају у масовни транс и доживљавају *интимно јединство с природом, као и натчулно опажање стварности*. Принципијелно, циљ развоја духовне самосвести је брисање границе између материјалног и духовног света и осећање „целовитост космоса“.

- идеја „просветљења“, заузима истакнуто место у покрету „Ново доба“. Да би се оно достигло, неопходно је најпре психолошки се реорганизовати. Свој стари поглед на свет треба заменити новим, какав је својствен новој, наступајућој ери Водолије. То се достиже личним мистичким искуством, када следбеник овог покрета свим својим бићем изненада почне да осећа да се слио с космичким духом: он и свет су - једно.

У циљу достизања просветљења, „Ново доба“ предлага пут који се састоји од 4 фазе:

- 1) „улазак“, када човек разара уобичајене представе о свету;
- 2) „истраживање“, при којем, уз помоћ психотехнике, покушава да достигне нов ниво свести;
- 3) „интеграција“, када се интуитивним путем слаби рационално опажање и тако елиминишу препреке за стапање у целину међусобне повезаности појава,
- 4) етапа „магијске формуле“, када интегрисан човек, осим свог „ја“, открива и друге изворе енергије, успева да кореспондира са њима за своје и за „добро човечанства“.

Као помоћна средства за ово мистична „просветљења“ опет служе јога, медитација, вежбе, спиритистичке сеансе, хипноза, магијски талисмани и кристали, магијски обреди, па чак и наркотици. У стању таквог мистичког просветљења, човеку се чини да он постаје истински господар свог духа и тела и, захваљујући контакту с „божанском енергијом“ - „богочовек“.

-*панпсихизам*, је метафизичко схватање, које подразумева Ново доба по коме све што постоји поседује душу. „Сјединимо своју са душом света“, каже Коељо. Тако, негде наилазимо на процес *материјализације духовног*, другде на *спиритуализацију материјалног*

-*обожавана се планета (мајка) Земља (Геа)*. Приписују јој се божански атрибуту.

-*друштвена и политичка промена се не постиже политичким активитетом већ личним преображајем*, свако у себи. Нестаје грађанин са својим обичајима, домовином, дужностима, културом. Нови *“homo politicus”* је у служби Геe. Појединци са *преображеном свешћу појединаца, јесу стуб политике по учењу покрета*.

-*Геа је збир, резултанта свих појединачних свести, глобални мозак (Земља-богиња према грчкој митологији)* ⁶

-*Успостављају се и развијају установе на планетарном нивоу. Глобални мозак Геe тражи органе одлучивања и управљања. Спасење Геe, спасење Земље избацује из игре све друге идеологије, поставши најважнији задатак* ⁷.

⁶-Политике које се воде нису холистичког карактера, а свет је угрожен у својој целовитости: еколошким проблемима, исцрпљивањем ресурса, превеликим бројем становника, огромним нуклеарним арсеналом, економским јазом између Севера и југа, огромним нуклеарним арсеналом и политичком нестабилношћу. Судбина будућих генерација је неизвесна, потпуно уништење или самоуништење су у сфери могућег. За суочавање са таквим изазовима, неопходни су глобална свест, политика оријентисана на очување планете и чврста воља да се преузме „кормило васионског брода Земља“. Постојећи политички капацитети нису у стању да превазиђу своје уске оквире, нису на висини задатка. *н. прим. аум.*

⁷ *New religious movements: challenge and response*; B. R. Wilson, J. Cresswell, Routledge,

-религијске границе се морају уклонити, створивши тако духовни конгломерат, као еквивалент слободној трговини на светском тржишту. Потребно је установити јединствену митологију, уједињујуће религијско искуство и универзалну веру. Пројектује се утисак да је у суштини синкретизам уједињујућа религија и миротворна вера која превазилази супротстављену „незрелу“ духовност садашњих религија где народи и људи не разумеју једни друге. Глобална вера се узима као „последња нада“ за човечанство...⁸,

-*Њу ејџ синкретизам је заправо компилација свих оних доктрина, догми и пракси кроз историју одбачених од хришћанства. Ту су источњачке религије, афричке религије, паганизам, магија, врачање, спиритизам, шаманизам, реинкарнација, медитација, зен, јога, култ предака...*

- *Њу ејџ постаје надахнуће за бројне покрете и секте, које опет саме граде свој микрототалитаризам, препознајући себе у улози протагониста и чувара новог поретка*⁹... Лидери секти заговарају Светску владу изабраних, оних са највише достигнутим нивоом свести, који би чинили *Духовну аристократију*, која би управљала планетом, чији смисао се открива славodobитно па се каже: нисте рођени случајно, ви сте реинкарнирани, имате мисију (отуд обилато веровање у реинкарнацију, астрологију, астрологију...)

-то је *религија елите*, јапи културе, оних који могу улагати у свој „саморазвој“, у којој се уздиже сујета и гордост, а потискује потреба за самопреиспитивањем и покајањем.

Вера Новог доба је *одраз нестрпљивости савременог човека, неспремног на жртвовање и чекање оностраног спасења*; она отвара поља паганске, магијске, „хокус-покус“, чулне и опипљиве материјализоване духовности, подржане психологизацијом религијских искустава. Њу ејџ је конструкт „новог верског заједништва“, уз симулацију заједничког духовног искуства¹⁰.

Зоран Луковић - извод из мастер рада „Верске секте као инструмент политичке радикализације“, БУ 2016

1999..."мајка Земља" има мистично значење као митско и посвећено биће; идеална заједница свих њених становника па и човека; у медицини кроз алтернативу; у просвети кроз нове програме; у историји кроз мистику, јер, верује се, мистерија влада васељеном. Овладавање мистичним знањима доводи до схватања суштине и Васељене и света; зато Ново доба омасовљује друштва астролога, окултиста, магова, мистика, спиритиста, све древне култове и јереси, као и учења данашњих секти, дакле све што је Црква одбацила враћа се кроз Њу Ејџ

⁸ Лакроа Мишел: *New Age, Ideologija novog doba*; Clio, Београд 2001;

⁹Радишић Светозар: *Неокортикални рат*, Војноиздавачки завод, Београд 1999:

¹⁰„...Стварање једне космичке религије на челу са једним месијом. Њега хришћани зову Христом, јевреји Месијом, Петим Будом Будисти, муслимани га зову Имам Махди, Хиндуси Кришном, Бенвамин Крем је тренутно један од главних промотера Њу Ејџа неуморно мисионари светом и пропагира да је нова мистериозна фигура знана као Лорд Маитреја спасилац, месија међу нама, па људи би требало да се отворе како би им се овај телепатски обратио, а за све је предуслов преображени појединац“